

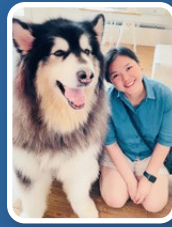
ยินดีที่ได้รู้จัก นักปฏิบัติการณ์ฉุกเฉินการแพทย์

สวัสดีค่ะผู้อ่าน @Rama ทุกคน หลังจากการเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 ที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้างคะ ในสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเจ็บป่วยฉุกเฉิน เหตุอันตรายต่อร่างกาย อุบัติเหตุ เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นสิ่งแรกที่เรามักจะนึกถึงคือหมายเลขโทรศัพท์ 1669 และหนึ่งในผู้ที่มีบทบาทในการกู้ชีพผู้ป่วยหรือผู้ประสบภัยให้รอดชีวิตมากที่สุดคือ **นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์หรือพารามedik (Paramedic)** ซึ่งผู้กล้าเหล่านี้คือใคร ปฏิบัติหน้าที่อะไร อยู่ที่ไหนให้เราสนใจได้บ้าง ติดตามกันได้เลยคะ

1669 เป็นหมายเลขหลักในการโทรแจ้งเหตุเมื่อพบการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ซึ่ง**สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ หรือ สพฉ.** เป็นหน่วยงานที่กำหนดขึ้นในทุกจังหวัดเพื่อเป็นสายด่วนที่ให้บริการเฉพาะผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตนอกสถานพยาบาล เมื่อประชาชนแจ้งเหตุเข้ามา เจ้าหน้าที่จะบันทึกหมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้งหรือผู้ที่อยู่กับผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน สอบถามถึงสถานที่เกิดเหตุและประเมินอาการว่าเข้าข่ายอาการเจ็บป่วยฉุกเฉินหรือไม่ เข้าตามเกณฑ์การคัดแยกความรุนแรงในระดับใด ก่อนส่งทีมปฏิบัติการฉุกเฉินเข้าไปที่เกิดเหตุ

หากผู้ป่วยอยู่ในระดับวิกฤต ศูนย์รับแจ้งเหตุจะส่งทีมปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูงเข้าไปในพื้นที่ มีนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์เป็นหัวหน้าทีมเพื่อเข้าช่วยเหลือ **เมื่อประเมินว่าเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตก็จะส่งทีมไปรับผู้ป่วยและส่งต่อไปรักษาในโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อรักษาชีวิต** เพราะหากส่งผู้ป่วยถึงมือแพทย์ช้าก็จะทำให้เสี่ยงต่ออันตรายที่เพิ่มมากขึ้นและ**มีโอกาสเสียชีวิตได้** เมื่อส่งผู้ป่วยฉุกเฉินถึงโรงพยาบาลแล้วก็จะป็นหน้าที่ของโรงพยาบาลนั้น ๆ ในการทำการรักษาจนพ้นระยะวิกฤตแล้วพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลที่มีสิทธิหรือมีประวัติในการรักษาต่อไป

นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ที่โรงพยาบาลรามารามิบัติ มีหน้าที่หลักในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบอุบัติเหตุและผู้เจ็บป่วยจากการส่งต่อของศูนย์เอราวัณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางของเบอร์ 1669 ในการรับแจ้งเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉินทั่วกรุงเทพฯ และประสานความช่วยเหลือในการจัดบริการทางการแพทย์ในภาวะวิกฤต นอกจากนี้ยังปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกรุงเทพมหานครในกิจกรรมที่มีคนมาร่วมตัวกันเป็นจำนวนมาก รวมถึงการส่งยาต้านพิษไปยังโรงพยาบาลปลายทางที่มีการร้องขอผ่านศูนย์พิษวิทยาโรงพยาบาลรามารามิบัติทั่วกรุงเทพฯ

การทำงานแบ่งเป็น 3 เวร คือ เช้า บ่าย และดึก จัดการทำงานที่ศูนย์บัญชาการหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ โรงพยาบาลรามารามิบัติ (Ramathibodi Emergency Medical Operation Unit : RAMA EMO) ภายในศูนย์มีแพทย์อำนวยการตลอด 24 ชั่วโมง และจัดทีมปฏิบัติการ 2 ทีม มีรถกู้ชีพพยาบาลฉุกเฉินระดับเฉพาะทาง (EMS) จำนวน 4 คัน เมื่อได้รับคำสั่งจากศูนย์เอราวัณ นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ทีมที่ 1 จะออกปฏิบัติการพร้อมกับรถกู้ชีพในทันที ในทีมประกอบด้วยแพทย์ประจำบ้านเวชศาสตร์ฉุกเฉิน 1 คน

และนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ 3 คน ในการปฏิบัติงานแต่ละครั้งมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานของแต่ละคนอย่างชัดเจนเพื่อความรวดเร็วและปลอดภัยของผู้ป่วยมากที่สุด มีการบันทึกภาพและเสียงในรูปแบบวิดีโอ รวมถึงการมอนิเตอร์สัญญาณชีพส่งมาที่ศูนย์บัญชาการแบบเรียลไทม์

ในระหว่างเดินทาง นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์จะโทรศัพท์เข้าไปสอบถามญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์เพื่อประเมินอาการและสถานการณ์การช่วยเหลือในที่เกิดเหตุ ให้คำแนะนำการช่วยเหลือเบื้องต้นผ่านทางโทรศัพท์จนกว่านักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์จะเข้าไปถึง เมื่อถึงจุดเกิดเหตุต้องประเมินอาการของผู้ป่วยและสถานการณ์อีกครั้ง ให้การรักษาในภาวะเร่งด่วน รวมถึงทำการกู้ชีพจนกว่าผู้ป่วยจะมีอาการคงที่พร้อมเคลื่อนย้าย แล้วจึงส่งต่อไปยังโรงพยาบาลปลายทาง และหลังสิ้นสุดภารกิจจะมีการทบทวนการทำงานและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและระบบการทำงานให้ดียิ่งขึ้นในทุก ๆ วัน

กลุ่มผู้ป่วยฉุกเฉินที่พบมากเป็นลำดับต้น ๆ ที่อยู่ในระดับวิกฤตจำเป็นต้องได้รับการช่วยอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้น (Cardiac Arrest) ผู้ป่วยหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) ผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง ผู้ป่วยที่ต้องใส่ท่อช่วยหายใจ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับยาต้านพิษ และผู้ป่วยที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

ในวันที่ 28 มีนาคมที่เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวขึ้น หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ได้รับมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วยร่วมกับบุคลากรการแพทย์ทั้งโรงพยาบาล มีการวางแผนการทำงานโดยแบ่งนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์เป็น 4

ทีม รับคำสั่งจากอาจารย์แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉิน โดยทีม 1 ปฏิบัติหน้าที่บัญชาการดูแลผู้ป่วยสีแดง (ผู้ป่วยหนักจากไอซียูที่จำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจและการกู้ชีพ) ทีม 2 บัญชาการศูนย์อพยพที่คณะวิทยาศาสตร์ ทีม 3 ประจํารถกู้ชีพ ให้การดูแลและช่วยเหลือรอบ ๆ โรงพยาบาล และทีม 4 ออกปฏิบัติงานภายนอกโรงพยาบาล หลังจากได้รับการประกาศว่าสถานการณ์ปลอดภัยแล้ว นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ทีม 1 และ 2 ได้ดำเนินการลำเลียงคนไข้ทุกคนกลับหอผู้ป่วยอย่างปลอดภัย ส่วนทีม 3 และ 4 ก็นำส่งผู้ประสบเหตุภายนอกถึงโรงพยาบาลอย่างปลอดภัยเช่นเดียวกัน

แต่หน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ในวันนั้นยังไม่จบลงเพียงเท่านี้ หลังจากเสร็จสิ้นงานในโรงพยาบาล นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติงานต่อที่จุดเกิดเหตุตึกถล่ม ถนนกำแพงเพชร 2 ใกล้ตลาดนัดสวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีการเตรียมพร้อมในการกู้ชีพและช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุการณนั้น ให้การดูแลญาติและครอบครัว รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ด้วย

และจากเหตุการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นในวันที่ 28 มีนาคม 2568 ที่ผ่านมา หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ โรงพยาบาลรามาริบัติยังคงส่งนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์และรถกู้ชีพออกไปเตรียมพร้อมในที่เกิดเหตุตลอด 24 ชั่วโมงจนถึงปัจจุบัน

นอกจากการปฏิบัติงานและภารกิจต่าง ๆ แล้ว หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ยังมีการอบรมบุคลากรการแพทย์และเจ้าหน้าที่ในการช่วยชีวิตในหลักสูตรต่าง ๆ ทั่วประเทศ สำหรับน้อง ๆ ที่สนใจอยากจะเป็นนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ สามารถศึกษาต่อได้ในระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาฉุกเฉินการแพทย์ (Bachelor of Science in Emergency Medical Operation) ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี

สาขาวิชาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ เป็นวิชาชีพที่พัฒนาขึ้นตามพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551 เพื่อมุ่งให้นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์มีความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติการฉุกเฉินแก่ผู้ป่วยฉุกเฉิน อันได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นภัยอันตรายต่อการดำรงชีวิตหรือการทำงานของอวัยวะสำคัญ จำเป็นต้องได้รับการประเมิน การจัดการ และการบำบัดรักษาอย่างทันท่วงที เพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรือการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้น ได้รับการบำบัดรักษาให้พ้นภาวะฉุกเฉิน ซึ่งรวมถึงการประเมิน การจัดการ การประสานงาน การควบคุมดูแล การติดต่อสื่อสาร การลำเลียงหรือขนส่ง การตรวจวินิจฉัย และการบำบัดรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินทั้งนอกสถานพยาบาลและในสถานพยาบาล ตลอดจนดำเนินงานหรือบริหารจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้

ขอขอบคุณ

- นพ.มะลิวัลย์ ผลทับทิม หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ สาขาวิชาฉุกเฉินการแพทย์ ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
- นพ.ชยพล โนนั่น นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ สาขาวิชาฉุกเฉินการแพทย์ ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี สามารถติดตามความรู้ใหม่ ๆ อัปเดตการทำงานของพี่ชยพลได้ที่ TikTok: Dig Chayapon
- ทีมนักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ สาขาวิชาฉุกเฉินการแพทย์ ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
- ศูนย์บัญชาการหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ โรงพยาบาลรามาธิบดี (Ramathibodi Medical Operation Unit: RAMA EMO)
- <https://www.rama.mahidol.ac.th/er/th/education/RamaMedic>
- <https://www.niems.go.th/1/?redirect=True&lang=TH>
- หน่วยช่างภาพ งานสื่อสารองค์กร คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

หลายคนอยาก บ่นหมอ
แต่บ่นไปหมอก็ไม่มีทางรู้
เราเลยชวนมาบ่นใน...

บ่นหมอ

ติดตามชมได้ที่

RAMA
CHANNEL

Youtube Playlist

Rama Channel

